

LJUBLJANSKI ČASNIK.

St. 86.

Vtorik 28. Kozoperska.

1851.

„Ljubljanski časnik“ izhaja vsak teden dvakrat, in sicer vtorik in petik. Predplačuje se za celo leto pri založniku Jožefu Blazniku 6 gold., za pol leta 3 gold., za četert leta 1 gold. 30 kraje. Za polletno pošiljanje na dom v Ljubljani se odrajta še 15 kraje. Celoletno plačilo za pošiljanje po cesarski pošti zneso 7 gold., za pol leta 3 gold. 30 kraje, za četert leta 1 gold. 45 kraje. — Vsaka cesarska pošta prejme naročilo in denar, kateri more po novi postavi frankiran biti.

Vradni del.

O z n a n i l o.

Za pogorele prebivavce Izanske se je pri tukajšni vradni spet nabralo, namreč

1) Po c. k. okrajnem poglavarstvu v Postojni z noto od 7. t. m. št. 7934 v Planini nabrani znezek z 10 gold. 45 kr.

2) Po c. k. okrajnem poglavarstvu v Kamniku z noto od 14. t. m. št. 8157 zbirke občine

Prevoj z 6 „

Skupej 16 gold. 45 kr.

Ko se za razdeljenje teh milodarov na pogorele potrebno stori, se ob enim ljudomilom dobrotnikom serčna zahvala javno izreče.

Ljubljana 23. oktobra 1851.

C. k. okrajno poglavarstvo.

Osnova avstrijske narodne banke zapopade o representaciji banknega društva sledeče predpise:

§. 5.

V banknih zadevah glasovati, so le tiste udi opravičeni, ki so v lastnem imenu deležniki banke, in se zamorejo skazati s predpisanim posestvom vsako leto od banknega vodstva nanašanega števila delnic.

§. 22.

Bankno društvo vodi odbor in vodstvo, ktera imata vse zadeve banke preskerbovati.

§. 23.

Te representacije in vdeležstva se zamorejo le tisti vdeležniki, ki so avstrijski državljani in svoje imetje prosto oskerbujejo in potrebno število delnic imajo, vdeležiti. Posebno tisti so izključeni, o katerih premoženju se posojivci oglase, ali ktere postava za nezmožne naznani, pred sodbo veljavno pričati.

§. 24.

Bankni odbor ima iz sto udov obstati.

§. 25.

Tisti deležniki so udi odbora, ki imajo po spričbi deležnega vpisnika, šest mesecev pred in o poklicanju odbora naj več delnic. Pri enakem številu razsodi poprejno število v deležnem zapisniku. Posest delnic se ima vendar en mesec pred zborom odbora po vložitvi delnic pri banki dokazati.

Opomba. Te delnice se morajo tedaj na ime zadevajajočega deležnika vpisati, in datirane biti od 1. januarja 1851 ali pa še od popred.

§. 27.

Vsak ud odbora sme le sam priti, opolno-močnega ne sme imeti, in tudi pri posvetovanju in odločbah, naj ima več ali manj delnic, in ako se posvetovanju tudi v večih lastnostih vdeleži, ima le en glas.

Da se po §. 24. odločeno število od sto udov za prvi odborni zbor doseže, se tedaj vsi tisti gospodje deležniki, ki imajo naj manj pet delnic, in žele biti odborniki, ako so po predstojećih paragrafih bankne osnove zato

zmožni, povabijo, pred ko je mogoče, vendar naj dalj do 16. novembra t. l. po pismu na bankno vodstvo na Dunaju, svoj namen razglasiti.

Koj ko ta doba preteče, se bo tistih sto gospodov deležnikov, ki so temu občenemu povabilu zadostili in ki so zmožni po predstojećih odločbah biti odborniki, posebej poklicalo delnice vložiti, kar se mora naj dalj do 10. decembra t. l. zgoditi.

Nato se bodo naglo odborniki razglasili.

Dunaj 15. oktobra 1851.

Pipitz,

bankni poglavar.

Sina,

banknega poglavarja namestnik.

Benvenuti,

bankni vodja.

22. oktobra 1851 bo v c. k. dvorni in državni tiskarnici na Dunaju LXIV. del občenega državnega zakonika in vladnega lista in sicer v edino-nemškem, kakor tudi v vsih devetih dvojnih izdanih izdan in razposlan.

Zapopade pod

št. 232. Cesarski ukaz od 5. oktobra 1851, po katerem se odločbe o pobiranju še iz časa moči odrajtvalne postave od 9. februarja 1850 (št. 50 derž. zak. in vladni list) zastale sodniške in zemljišne in druge redniške odrajtvalne ustanove.

Dunaj 21. oktobra 1851.

Od c. k. vredništva občeniga državniga zakonika in vladniga lista.

Od tečaja 1850 je poslednjič prišel CLXV. del občenega državnega zakonika in vladnega lista v česko-, taliansko-, slovensko-, serbsko- in horvaško-nemškem dvojnem izdanju 15. oktobra 1851 na svitlo in je bil razposlan.

Zapopade pod

št. 497. Cesarski ukaz od 6. novembra 1850, s katerim se sodniško vravnanje za Galicijo in Lodomerijo z Krakovim, Aušvicam in Zatoram in Bukovino vstanovi.

S tem delom je tedaj česko-nemško, taliansko-nemško, in slovensko-nemško dvojno izdanje občeniga državniga zakonika in vladnega lista tečaja 1850 dokončano.

15. oktobra 1851 je bilo tudi romansko-nemško dvojno izdanje XLV. dela občenega državnega zakonika in vladnega lista izdano in razposlano.

Dunaj 21. oktobra 1851.

Od c. k. vredništva občeniga državniga zakonika in vladniga lista.

Nevradni del.

Pomočnik obiskanje šole poboljšati.

Med zadržke, ki veselo nepredovanje naših narodnih šol močno zavirajo, se po pravici tudi šteje slabo obiskanje šol. Tožba učitelov je splošna, da otroci vse prepogosto iz šole ostajajo, de jih stariši premalo k šoli perganjajo; jih pogosto clo v šolo ne pustijo, ali jih saj zavolj vsakiga nar manjšiga posla doma obderžijo. Kdor je že kedaj per šolah kej opraviti imel, ve, kolika pomota per učenji de je to, ker se more vedno z enimi ponavljati, kar se je drugim že razložilo, tako de per vsi svoji pridnosti učitel s podukam le nikamor naprej ne more. Vprašanje tedaj, kako bi se slabo obiskanje šol poboljšalo, gotovo ni nepotrebno. Se ve, de, ako se šola slabo obiskuje, morajo učitelji nar poprej brez vse samosvoje ljubezni se poprašati, ali niso morebiti sami krivi, de otroci neradi v šolo hodijo, ali de jih stariši neradi v šolo pošiljajo? Ako je to, se tudi samo od se razume, de se morajo narpoprej učeniki poboljšati, potem se bo tudi obiskanje šole poboljšalo. Vender od tega tukej ne govorimo, in skušnja uči, de tudi prav umnim, prijaznim in marljivim učnikom slabo obiskovanje šole veliko nevolje in jeze perzadene. Mi samo v nekim resničnim zgledu eniga pomočka opomnimo, ki bi utegnil sploh per vsih šolah, kar njih obiskanje zadeva, mnogo koristiti.

Prišli so mlad kaplan po komej dokončanih šolah na neko taro, ktera je s šolo zlo slaba bila. Nedeljska šola je bila komej boljši, kakor nobena, in tudi vsakdanjo šolo so otroci zlo zlo neredno obiskovali. Ker so se kmalo prepričali, de nista ne učitel ne poprejšni katehet tega kriva bila, so bili toliko bolj žalostni, ker so menili, de se sami v šoli prav vesti ne znajo. Ker sta jih pa učitel in g. fajmošter tolažila, de je to že prej ravno tako bilo, in de je le ljudstvo za šolo preveč zaspano, so se začeli v pridigah in kersanskih naukih za šolo potegovati, ter so dokazovali nje korist in potrebnost, pa kaj — le gluhim ušesam so govorili! Začeli so potem tudi z ojstrim svariti, pa tudi ni nič zdalo. So si tudi z učitelam vred po svoji moči v šoli perzadevali, — pa je bilo le vse per starim. Ali glej! brez de bi bili iskali, so našli pravi pomoček! Ker so vedili, de je branje lepih bukev posebno mladim ljudem koristno, in de jih nar bolj leniga pohajanja ovaruje, ki je le prerado perva stopinja k grešnemu znanjenju, pohujšanju in razujzdanju, so si kmalo lepo reč perpravnih pobožnih bukvic v ta namen oskerbeli. Kdorkoli je potem k njim prišel, so ga poprašali, ali kaj brati zna, in vsakimu, ki je bil branja vajen, so tako rekoč kake bukvice v branje posilili. Pa saj tega ni dolgo treba bilo. Komej so ljudje zvedili, de se per kaplanu toliko lepih bukvic dobi, se je znašlo tudi bravecov dovolj. Posebno ob nedeljah in praznikih je bila kaplanija vsa živa. Eden je prinesel bukvice nazaj in dva druga sta že z njim prišla, ter za nje prosila. Med tem pa se je posebno nedeljska šola od nedelje do nedelje polnila, pa tudi v vsakdanjo šolo so otroci bolj pridno hodili. Kaplan so se čudili temu, pa si niso zrajtali, od kod de to pride. Pa zdaj je prišla ktera mati, zdaj kateri oče, ter je blezo

takole govoril: „Prosil bi jih, ko bi še tudi mojiga fanteka ali dekleta v šolo vzeli; prišel sim unokrat k svojimu sosedu, in njegova hčerka nam je iz bukvic, ktere so ji oni posodili, toliko lepih reči brala, de smo vsi po versti okoli mize jokali. Rad bi imel, ako bi se tudi moj fantek branja pervadil“. In tako ni govoril kar eden, ampak s takimi in enakimi besedami je prišlo starišev in mladih ljudi zmiram več in več. Takrat so še le kaplan spoznali, de niso oni, ampak de je le branje lepih bukvic zaspane farmanc nekoliko zdramilo in za šolo vnelo; in šola, dozdej njih žalost, je bila s časam njih nar veči veselje, akoravno je ostalo še zmiram veliko poboljšati in popravljati.

Ta zgled nam pa le staro resnico poterdil, de se ljudstvo precej nobene nove naprave ne prime, dokler nje koristi s svojimi lastnimi očmi ne vidi, in nad sabo tako rekoč ne občuti, zakaj tudi tam je bilo potem mnogo farmanam prav serčno žal, de se niso v mladosti branja naučili. Pomoček tedaj, ki ga v poboljšanje obiskanja šole jaz svetujem, je ta, de naj bi se povsod, kjerkoli je mogoče, po farah bravnice napravile, kar so pridni duhovniki v naši škofiji že na več krajih srečno izpeljali.

Težava per teh bravnicah je le ta, de ljudstvo nobeniga praviga veselja do njih nima, če se nobeden duhovnih gospodov z njimi ne peča; kar pa na drugi strani veselo pričča, de ljudstvo še zmiram svoje nar veči zaupanje do svojik dušnih pastirjev ima. To bi res tudi nič ne djalo, ako bi le vsi gospodje s to rečjo enako veselje imeli, pa dokler nekteri z veliko skerbjo bravnice napravljajo in podpirajo, se njih nasledniki le neradi in mlačno tega dela primejo, ki je zares z mnogimi sitnostimi spleteno; tedaj začnejo bravnice zopet žalostno pešati, kar se je že tudi per nas zgodilo. Dokler tedaj bravnice na kaki boljši in stanovitniši podlogi osnovane ne bojo, bi bilo pa saj želeti, de bi gospodje vsak za se po svojim premoženji male bukvarnice si napravili, de ljudstvo duhovske jedi ne bo stradalo. Tudi se le po tem takem ljudstvo z mnogimi bukvami soznani, in eden si omisli te, drugi druge. Kaj namreč pomaga, ako se še tako lepe bukve za ljudstvo spisujejo, ako pa ljudstvo od njih nič ne zve. Na samo priporočenje po časopisih si ne bo lahko kateri kmet takih bukvic omislil, bi utegnil tudi res lahko goljufan biti, temuč on hoče bukvice poprej pregledati, potem jih še le kupi, če se mu zdijo denarja vredne. — Vem sicer kaj nekteri porečejo, de so ljudje nehvaležni, de na bukvice premalo gledajo, vse pomažejo in raztergajo, pozgubijo ali clo vtajijo in še nazaj ne perneso. To vse so tudi zgorej omenjeni kaplan skusili od konca do kraja; pa kakor se oni niso nikoli storjenih stroškov kesali, se gotovo tudi z njimi vred noben drugi ne bo: tako obilno duhovski dobiček časno zgubo prevaga.

K—
(Danica.)

Austrijansko cesarstvo.

Horvaška.

V seji društva matice ilirske 17. t. m. priobči gospod podpredsednik Ivan Kukuljević list gospoda Ljubića, fajmoštra na otoku Braču, v katerem ti fajmošter ponudi društvu, da bi se na stroške matice izdalo: a) Rokopis Petra Kanavelića iz šestnajstega veka pod imenom „Kolomanida“, kterega pošlje za ugled trinajsti spev. To delo je sestavljeno iz 24 spevov, njega predmet je slavodobitje ogerškega kralja Kolomana; ko je na Dalmacio planul, in mesta dalmatinske podjarmil: Zadar, Split, Trogir itd. b) Sestavljeno svojim

trudom zgodovino književnosti slaveno-dalmatinsko. c) Življenopisni rečnik dalmatinskih mož.

Odbor matice je sklenul gospoda fajmoštra Ljubića pismeno prositi, da naj pošlje izvorni rokopis vsih treh sestavljenih del, da jih bo zamogel odbor pretresti in potem odločbo storiti.

Avstrijanska.

54. del deželnega zakonika prinese sledeče zastran vkvartirovanja deželne žandarmerije.

§. 1.

Deželna žandarmerija se ima v raznih kronovinah tako razstaviti, kakor je bilo to vsled organske postave 18. Januarja 1850 in po določbah ministerskega razpisa 8. Februarja 1850 št. 407/m. zn. od v to poklicanih političnih upravni z ozerom na namene te varstvine naprave dogovorno z dotičnimi žandarmerijskimi regimentnimi poveljnisti že prerajtano, ali kakor se bo po prihodnji potrebnosti še dalje prerajtalo in vstanovilo.

Ako se je to zgodilo, gre političnim upravni jam za vkvartirovanje skerbeti, kakor je treba, se za to, če ni drugače, sile poslužiti in vkvartirovanje skerbno nadčuvati.

Storjenim pritožbam se po predpisani pritožbini poti zadostuje; če kdo pri ministerstvu pomoči iše, jo imajo podredjene oblastnije in osebnije po deželnim poglavarju, in regimentne poveljnisti po žandarmerijski občni inspekciji iskati.

§. 2.

Vkvartirovanje žandarmerije ima praviloma kot stanovitno veljati, žandarmerija ima povsod spodobno in njenimu službnimu poklicu primerno staniše tirjati.

Prostoriša, ktere so po predpisu zastran vkvartirovanja armade dne 15. Maja 1851 §. 21 vkvartirovanja čet oprostjene, vživajo to oprostjenje tudi glede žandarmerije.

Verh tega je glede na vlastno službno razmerno te naprave tudi gledati, da je žandarmerijska kasarna po mogočosti samostojno splotje. Kjer to ni mogoče, ne sme pod tisto streho ne gostivnica ne drugo tako zberališe biti, in žandarmerijske prebivališa nej so od družih gostačev tako odločene, da ne morejo eden k drugimu zahajati.

Nižji oficirji morajo za vlakno pisarnico v žandarmerijski kasarni prebivati, ravno tako ima krilna pisarnica v kasarni biti, in sme izjemoma, če ni drugače mogoče, v ritmojstrovim prebivališu znajti se.

§. 3.

Kaj sme žandarmerija glede nji gredočega prebivališa terjati, je v priloženih izkazih natanjko zaznamovano; in sicer zapopade izkaz A, kaj gre oficirjem, vojaškim osebnijam in žandarmom, izkazi B, C. in D, ktere orodja gredo za staniša in razkaz E, kaj gre za hlev.

§. 4.

Razun siceršnih kvartirskih potreb je še v vsakim regimentnim okraju treba:

a. Za regimentno poveljništvo (komando).

- 5 sob za regimentno pisarnico,
- 3 sobe za računsko pisarnico,
- 1 soba za avditorja,
- 1 soba za regimentni hram,
- 1 pisarnica za ekonomijskega oficirja,
- 1 dobro zavarovana zapornica za žandarme in
- 1 stražnica.

b. Za zalogno krilo:

Potrebni prostori po razmeri od regimentnega poveljništva razkazane, nestanovitne potrebe za vadbo mož in konj, glede prostorov, ki se imajo za vadbo v jezdbi dobiti, pa le samo, če ni vojaških jezdniš sol, ki bi bile tudi za žandarmerijo.

c. Na mestu zalognega poveljništva:

- 2 sobi za zalogno pisarnico,
- 1 dobro zavarovana zapornica in
- 1 dobro zavarovan hram za obleko.

d. V vsaki vlakni postaji:

- 1 soba za vlakno pisarnico, in
 - 1 dobro zavarovana zapornica za žandarme.
- Pohišne orodja in druge potrebne reči za spredej imenovano prostore razun zapornic in ječ sa v izkazu F zrazložene.

§. 5.

Glede tega, kaj gre žandarmom glede kurjave in svečave, veljajo v posebnih razpisih znotranjega ministerstva vstanovljene v izkazu G razkazane določbe.

§. 6.

Stroške za vkvartirovanje deželne žandarmerije, vštverno v izkazih B do E imenovanih pohišnih orodij in družih potrebsin, kakor za svečavo v hlevih, potem za svečavo in kurjavo prebivališ nižjih oficirjev in primaplanistov, zadnjič za prostore, ki ji gre po §. 4 popraviti, ima dežela po nalogi na naravne davke v celim regimentnim okraju poravnovati. — Če pa regimentni okraj dve ali več kronovin obseže, imajo te stroške za štab in zalogno krilo regimenta občno, nasproti pa stroške za verh tega v kronovini šacionirani dele iz lastnih deželnih pomočkov nositi, sicer pa ima velikost v vsaki kronovini šacioniranih delov tudi pri izmerjenju doneska k občnim stroškom za štab in zalogno krilo kot merilo služiti.

§. 7.

Povračilo za staniša štabnih in višjih oficirjev, potem primaplanistov, ki ga je iz žandarmerijskega zaloga dajati, ostane za zdaj v dosadanji izmeri, in sicer

- za regimentnega poveljnika brez razločka njegov štabno-oficirske šarže s 500 gold.
- za vsacega družih štabnih oficirjev s 400 „
- za ritmoštra s 300 „
- za regimentnega adjutantu in nižjega oficirja z 200 „
- za avditorja po njegovim vojaškim značaju s 300 „ ali
- za ekonomijskega oficirja in računovodja s 200 „
- za primaplaniste s 60 „

Izjemo za Dunaj vstanovi ministerski razpis 8. Oktobra 1850 št. 4987/m. zn.

Te zneske gredo potem, če žandarmi pristojeco naturalno staniše z orodjem in kar gre k temu, terjajo, soseskam, ki kvartir dajajo, in ozeroma obstoječemu deželnemu vkvartirovanjskemu zalogu, ali pa tistemu zalogu odrajtovati, iz kterega se je morde omišljenju predplačiloma dalo; če pa imenovane povračila v denarjih žandarmi sam prejema, jim je iz tega tudi najem kvartirja, hleva, klanice, kakor tudi vse kakorsne koli potrebe pri kvartirju, in zlasti nižji oficirji in primaplanisti kurjavo in svečavo, ktera jim sicer gre, za se in za svoje ljudi špogati.

Za navadno snaženje staniš je tistemu, kteri ima kvartir, oselej na svoje stroške skerbeti: to velja tudi glede iztroškov za vsakoletno beljenje takrat, kadar denarje za kvartir sam dobi, če pa soseska denarjev prejema, se ima to na stroške soseske zgoditi, ktera kvartir daje.

§. 8.

Za v §. 4 pod a. zaznamovane prostore se plača soseski ali njo namestujočemu zalogu za zdaj 600 gold. vstanovljene letne plače iz deržavnega zaklada.

Druge prostore, ki so v tajistim §. pod b. c. in d. imenovani, ima soseska priskerbeti.

K njim gredoče orodja in druge potrebsine, ki so v izkazu F, se iz kanclijskih pavšalov omislijo in ohranjujejo.

Kar snaženje v §. 4 imenovane prostore utiče, ima soseska pri regimentnih štabnih pisarnicah samo vsakoletno beljenje sob in mostovžev, sekretov i. t. d., pri ostalih prostorih pa zraven beljenja tudi vsaktero snaženje po potrebnosti oskerbovati.

§. 9.

Za prebivanje žandarmov v soseskni kassarni ali žandarmerijski najeti sobi z popolnim primernim orodjem, tode brez kurjave in brez svečave staniš, potem za vsakoletno enkratno beljenje in vsaktero snaženje po potrebnosti se kvartir dajoči soseski ali njo namestujočemu zalogu iz deržavnega zaklada za slednjega moža za dan eden in pol krajcarja, in za službnega konja od hleva, luči in hlevnega orodja na dan en krajcar poverne, in ta povišani povernivni znesek se ima s 1. dnem tistega mesca začeti, ki prvi pride.

§. 10.

Vse imenovane določbe zadevajo stanovitno vkvartirovanje žandarmerije v njenih postajah. Glede spodobšin v službnih opravah zvnaj postaje ima to le veljati:

- a. Ko je žandarmerijski oficir zvunej postajnega mesta v službi, sme zastran svojege staniša tajisto tirjati, kakor armaden oficir, po §. 28 postave zastran vkvartirovanja 15. Maja 1851 o prehodu; kar ima plačati, mu je brez ozera na dnevno prejemšino zdajci storiti in to žandarmerijskemu zalogu zarajtati.
- b. Ako so žandarji, od stražmoštra nazaj, čez 24 ur v unanji službi, torej prinudjeni, zvunej postaje prenočiti, smejo enako kakor armada na prehodu, potrebno prebivališče in hrano terjati, županjskemu predstojniku pa spavnino in hrano po §§. 30—32 predpiso 15. Maja 1851 iz svojih priboljškov (dnin) plačati.

§. 11.

V redkih primerljajih, ko je deželna žandarmerija zgolj na prehodu, brez da bi v službi bila, torej ko dnin ne vleče, in za kaj časa kvartirja potrebuje; kakor n. pr. o prestavi k drugemu regimentu ali oddaljenem krilu, pri poti po nove konje, i. t. d. se je popolnoma po začasno vkvartirovanje armade obstoječim predpisu ravnati

Na Dunaju 25. Julija 1851.

O p r a v a

ali pohišje kvartirjev za oficirje in štabne pridružnike.

Za štabnega oficirja.

- En opravljen posteljnjak (spampet).
- Ena omara za oblačila obešati, dve omari s predali.
- Šest miz s ključavnicami.
- Dve zofi.
- Osemnajst stolov.
- Pet pljuvavnic.
- Dve stenni zerkali.

Za strežeta.

- En opravljen žandarsk posteljnjak.
- Ena skrinja za oblačila.
- Ena miza.
- Dva stola.
- Dve pručici.

Za ritmojstra.

- En opravljen posteljnjak.
- Ena omara za oblačila obešati in ena s predali.
- Štiri mize s ključavnicami.
- Ena zofa.
- Dvanajst stolov.
- Tri pljuvavnice.
- Eno majhno stenno zerkalo.

Za strežeta.

Kakor zgorej.

Za nižjega oficirja.

- En opravljen posteljnjak.
- Ena omara za oblačila obešati in ena s predali.
- Dve mizi s ključavnicami.
- Ena zofa.
- Šest stolov.
- Dve pljuvavnici.
- Eno majhno stenno zerkalo.

Za strežeta.

- Kakor zgorej.
- Razun tega za vsacega oficirja ena nočna omarica, en obešilnik za oblačila in ena posoda vmivavnica, kakor tudi ena steklenina in en kozarc, poslednjič strežetu en obešilnik za oblačila.

V krajih, kjer namesti peči kamine imajo, mora kvartirodajnik tudi za kamine potrebno opravo in kjer ni posebnih zahodov potrebne odsebnice pripraviti.

Vsaki oženjeni žandarmerijski oficir sme tudi popolno posteljo, omaro za oblačila obešati in štiri stole več tirjati.

Vse pohišne orodja za oficirje imajo furnirane ali politirane ali kjer take niso navadne, iz mehkega leza z oljem premazane in rabljive biti.

K a j j e

za stanico žandarmerijskega podoficirja (stražmojstra in korporala) treba.

- 1 popolna žandarmerijska postelja.
- 1 miza za pisarijo.
- 1 miza s ključavnico.
- 2 stola.
- 1 klop.
- 1 pljuvavnica.
- 1 obesilnik za oblačila in orožje.
- 1 polica za kruh.
- 1 kositarast svečilnik z vsekovavnikom.
- 1 jerin z verčem in kozarcem.
- 1 ormara za oblačilo in pisma (predeljeno).
- 1 sirkova kertača.
- 1 metla vsak mesec.
- 1 kositarjasta smetišna lopata.
- 1 lesena ura.

Poglej izkaz D 3 in 4.

Za furirja, profosa in nadkovača.

Kakor zgorej.

K a j j e

za stanico žandarmov treba.

1.

Praviloma ne sme v žandarmerijski stanici več kot štirji možje stanoviti.

Oženjen žandar sme posebno stanico z dvema posteljama tirjati.

2.

Orodje ima tako le biti:

- a. Za vsacega moža ena postelja; med posteljo pa mora najmenj tri komolce prostora biti.
- b. Ena občna miza z miznico.
- c. En stol za vsacega moža.
- d. Ena občna klop.
- e. En obesilnik za obleko in orodje.
- f. Ena polica za kruh.
- g. En oblečnik.
- h. En verč za vodo z krovom in podstalcom.
- i. Ena omara za pisarijo in obleko z dvema ključama za dva žandarma.
- k. Ena vmivalnica z verčem in kozarcem.
- l. Ena pljuvavnica.
- m. Ena kositarjasta lampa s podstalcom.
- n. Ena smetišna lopata.
- o. Ena ročna kertača.
- p. Ena metla vsak mesec.

3.

Vsakemu žandarju gre enojna železna postelja, potem ovnati in žimnati motroci in podzglavniki in napoljene cehte, dve rujuhi, po leti en, po zimi dva ovnata koca.

Posteljna oprava mora boljši baže, rujuhe dobrega domačega platna, oba koca 15 funtov težka, in postelje dovolj široke ter dolge biti, da se more mož dobro spočiti.

4.

Vse orodje in posteljne oprave morajo vedno rabljive biti. Rujuhe in blazinske prebleke morajo v poletnih mescih vsacih 14 dni, v zimskih vsak mesec premenjene in oprane biti. Motroce in blazinske prebleke, potem koce in cehto je vsako leto enkrat oprati. Takrat se morajo pa motroci stepsti in prerisljati, cehte vnovič napolniti. Poslednje se morajo vsake 3 mesece v letu napolniti.

5.

Kjer je mogoče, mora vsaka žandarmerijska stanica posebno kuhinjo imeti. Če je pa več tacih žandarmerijskih stanic v eni hiši, se ima vsim skup ena dovolj prostorna kuhinja odkazati.

Orodje žandarmerijske kuhinje ima biti:

- 1 vodnjak.
- 1 do 2 lopati.
- 1 do 2 verča.
- 1 deska za nudeljne valjati z valjarjem.
- 1 kuhinjska miza.
- 1 kuhinjski ploh.
- 1 deska za meso rezati.
- 1 pomijnik.
- 2 kuhovnici.
- 1 železen možnar.
- 1 železne vilice.
- 1 železen nož.
- 1 železna penjenica.
- 1 ribežen.
- 1 majhna sekira.
- 2 ognjišne koze.
- 1 kleše.
- 1 lopata za žerjavca.
- 1 krevlja.
- 1 kositarjast cedivnik.
- 1 sito za juho precejati.
- 1 šetinasto omelo.
- 1 sklednik.
- 6 do 8 lonc dvoje baže.
- 1 jerbas za terg.
- 1 lesena smetišnica z lopato.
- 2 metli vsak mesec.
- 3 do 4 ločene koze.
- 2 ploščka za vsacega žandarma.
- 1 kositarjast svečilnik z vsekovavnikom.

(Konec sledi.)

Tuje dežele.

Laška.

Iz Laškega se piše, da je bolezen na grozdju na Rimskem popolnoma nehala.

Amerika.

V Kanadi, angleški naseljni v Ameriki, je bilo angleško bandero na tergu očitno sožgano, ko so zvedili, de je kraljica katoličanam sovražno imensko postavo podpisala.

Azija.

Vstaja na Kitajskem se še vedno širi, vtajniki že Kantonu žugajo. Bati se je, da bo kupčijo vstaja zadušila. — Iz Muskata se naznani, da je ondi nemir vstal. Sirdari iz Kandahara so Herat posedli.

* V Kini je umerl slavni misionar dr. Gützlaff.

* Wahabiti, stara rodovina Turkov in nespreobnrljivi verniki Muhamedanske vere, ki so sovražniki vsih novih poprav, so priderli serditi v Meko in Medino, in vse pokončali, kar je po novim. Vlada je v hudi zadregi.

Ljubljanski novičar.

* 22. oktobra smo pervikrat prejeli nov serbski časopis „Južna Pčela.“

Zlata hruška.

(Drugi del).

(Dalje.)

Zopet mine teden, gospa gre v cerkev in Radovedec za njo. Pozabljivost je že pri moških sitna reč, pa pri ženskih je posebno dostikrat vzrok velike nesreče. Še v mlajših letih jo gospodična Okazar (de ime skrajšamo, ker se pri nas sploh zdaj rado prikrajšuje) nekam padla in precej velko rano pod oko dobila. Nje lepoto bi bilo vtegnilo to zlo pokaziti, pa k sreči so bile lepotečne obezila že znane, ki so ji pred očmi ljudstva znamenje rane popolnoma krivale. Pozabljivi tako vidi v svoje začudenje množica razun peg novo še veliko večji popako. Ona sama se le to zapazi, ko jo pri pridigi zaspanec prime in se z rokami pod oči vpre ter z mazincam ravno v ljuknico rane zadene. Bela in rudeča jo zapored preletavata: v tako sramoto in strahota ta zadeva pripravi. Po nobeni ceni noče zdaj z drugimi ljudmi iz cerkve iti, ampak komaj je pridiga ven, se že vzdigne in proti vratam koraka. Še bolj hitro pa plane tudi prestrašeni Radovedec na konja de bi gospa za njegovo hojo ne zvedila. Pa kar tudi nar bolj skusenimu ministru odide, se vendar ne moremo bistrimu očesu ženske prikriti. Okazar spozna od delec konja, naglo tudi hrabro postavo jezdic vgañe in kar je se bolj čudno tudi namen njegove poti se lepi, cenjeni in se cenijoči gospodični zazdeva. Njena prva misel je zdaj popolno odpusčenje njegove prederznosti; druga: domu priditi si obezilo, prilepiti, in tretja: tako okinčena postavna Radovedca poklicati in mu oznaniti, de njegova služba pri konjih neha in

de ga perviga svojih služabnikov zvoli. Vse te in morebiti še druge misli ji bistra ost oči obudi, katerim se podoba Radovedca toliko krasnejši zdi, kolikor bolj se v oblakovim diru zlatogrivca v daljavi skrije.

Komaj priveže Radovedec konja k jaslim, sliši pri vratih nagle stopinje pritlikovca, ki štalno odpre ter konjskimu služabniku k oblastnici veli. Jeze narepenčeno misli Radovedec najbiti, zakaj jasno mu je, de je njegova skrivnost razodeta; pa oko gospodične mu je predobro spričo dajalo debi duh jezo poznal. Trepeč stopi v prekrasno sobo in serce se mu zdajci olajša, zakaj z milim obličjem in semilejim sercam mu koraka oblastnici proti. Globoko se ji prikloni in on ona se smehlja; sramožljivo mu poda ona roko in on pa de na koleno in pritisne goreč poljubek na snežno polt. Konjski služabnik on biti neha, ter postane prvi strežet gospodične. Več se ne pogovarja z zlatogrivcem: beseda zlatolase gospe mu je sladkeji. Več svitile dlake srebernogrivca ne gladi: bolj bela od srebra je dlan Okazarke, ki jo po volji ljubkati sme. Radovedec je bil srečen, de mu je bila le roka pripušena, daljuo napredovanje se mu je malo težko in prizadevno zdelo. Zakaj od dlana do čela je preskok kratak in še krajši od čela do lica in ust in kar bi še s tem dobljeno ne bilo, ne tirja nikdar Herkuljskiga dela v dosego.

Čudna naredba osode je, de ravno takrat, ko je kozare sreče nar slaji, gotovo med sladčico že tudi grenka pelinovca pride in de smo tega vselej sami krivi, tako de se nam nesreča, ki kmalo sledi popolnoma zaslužena zdeti mora. Ko sije solnce je človeku malo mraz mar, ki vendar po naravni napravi priti mora in dostikrat se tedaj ne zavaruje ob času

pred zimo. Pri osodi je to še loži in menjameriti. Zakaj ko se nam srečno oberne, nas tako prevzame, de se nam celo nemogoče zdi, še kdaj nesrečnim biti in mi denemo varnost na stran in si zemljo podkuplujemo brez premiselka, de si lastno jamo napravljamo. Ti splošni osodi tudi Radovedec odšel ni.

Preskok do čela gospodične mu je že srečno stekel, ko ga enkrat mika ti začne vse izbe celiga poslopja pregledati. On vzame ključce, gre, odpira in gleda in pride tako v najzadno sobo. Tu vidi v kotu tri kljuge in majhniga kodrastiga rujaviga škrate, ki je na teh kljukah pripet bil. Lasje mu stopijo po koncu in že hoče ven planiti, pa globok zdihljaj, ki ga pripeti stori, ga prepriča, da se tega škrate ni bati. On tedaj naglo ves pogum, ki mu je po kotih serca sem ter tje razberskan ležal, skup pomeđe in prederzno škrate zaroti, zakaj de stoka. Še globokeji kot popred barani zdihne ter žalostno zarenči: Ne jezi se, današni dan še na bodečih kljukah poginem. Ta žalosten glas obudi v Radovedcu serčnost, ki je ni nikdar poznal. V sveti jezi zagromi proti škrate: Nikdar ti poginiti ne smeš; smert bi bila olajšanje zate. Vekomaj boš terpel, zakaj spuntal si se proti stvarniku in jez sim tisti, ki ti branim umreti in te večnim mukam prepustim. S temi besedami se Radovedec približa in škrate iz ene kljuge sname, misleč ga s tem pogina obvarovati. Potem pa koraka ponosno iz izbe in ko se mu vest oglasi, se ji da hvaliti močno in praviti, de ga že samo to delo zveličati more. Pa enako zadovoljna je tudi škrateva vest. Ona mu v kalne oči svitel, lesičji ogenj in na žnablje sladak smeh privabi, ki se kot zasmehovanje pobožniga Radovedca razložiti da. (Dalje sledi.)

Odgovorni vrednik: Dragotin Melcer. — Založnik in tiskar Jožef Blaznik.

Vradni list št. 72.

št. 9143.

Razglas.

(189.) 2

Nasleduje se vsled visoeiga denarstvinega ministerstva 8. t. m. št. 14733 visoki patent 7. t. m. občno razglasi, s katerim se n. v. določbe zastran neposrednih (nepremeljivih) davkov za upravno leto 1852 razpišejo.

C. k. davkno vodstvo

v Ljubljani 16. Otabra 1851.

Gustav grof Chorinsky l. r.

c. k. poglavar.

Mi Franc Jožef Pervi, po Božji milosti cesar Avstrijski; kralj Ogerski in Česki, kralj Lombardski in Beneški, Dalmatinski, Hrvaški, Slavonski, Gališki, Vladimirski in Ilirski, kralj Jeruzalemski i. t. d., nadvojvoda Avstrijski, velki vojvoda Toskanski in Krakovski; vojvoda Lotarinski, Solnograški, Štajerski, Koroški, Krajnski in Bukovinski; velki knez Erdeljski; mejne grof Moravski; vojvoda Gornje- in Dolnje-Silezki, Modenski, Parmezanski, Piačenski in Kvastalski, Osvetimski in Zatorski, Tešinski, Friulski, Dobrovaški in Zaderski; pokneženi grof Habsburški, Tirolski, Kiburški, Goriški in Gradiškanski, knez Tridentinski in Briksanski; mejni grof Goraje- in Dolnje-Lužiški in Istrijski; grof Hohenembski, Feldkirchski, Bregenski, Sonnenberski i. t. d. gospod mesta Terzaškega, Kotora in Slovenske meje, velki vojvoda vojvodine Serbske i. t. d. i. t. d.

Glede na potrebšine države, ki nastopijo v upravnem letu 1852, spoznamo za dobro, po zaslišanju Našega ministerskega zbora in državne svetavstva sledeče odločbe izdati:

1. V upravnem letu 1852 se imajo zemljišni (gruntni) davek, davek od poslopij, pridobnina in dohodnina (davek od dohodkov) s prikladi k tem dačam vred v tej izmeri in po teh odločbah odrajtati, ki so bile za upravno leto 1851 predpisane, kolikor Naš nasoci patent kaj družega ne zapove.

2. Kronovinam, v katerih se zemljišni davek po iznajdkih stanovitega katastra nalaga, se za upravno leto 1852 priverstijo kronovina Silezka in Dalmatinska, po tem mesto Krakovsko in Krakovska okolica s tim pristavkom, da se ima ondi redni zemljišni davek s šestnajst odstotki čistega katastralnega doneska izmeriti.

3. Ko se je stanovitni kataster v Krakovu in Krakovski okolici vpeljal, se bodo na mestih doslej obstajših, pod poprejšno vlado vpeljanih neposrednih dač, tudi ostali pod 1) našeti neposredni davki po odločbah za Galicijo veljavnih jemali.

4) Ker se na Ogerskem, Erdeljskem, Hervaškem, Slavonskem, v Serbski vojvodini in Temeškem Banatu dela provizorija zemljiškega davka v tekočem upravnem letu še niso mogle do konca dognati, se imajo v teh deželah po Našem sklepe 2. novembra 1850 za tekoče upravno leto zavkazani neposredni davki tudi v upravnem letu 1852 poberati.

5. V lombardo-beneškem kraljestvu se imajo neposredni davki po odločbah Našega patenta 11. aprila 1851 v tisti izmeri poberati, ki za celo upravno leto 1852 pride.

Našemu ministru dnarstva je naloženo, te zaukazé izpeljati.

Dano v Našem poglavitnem in prestolnem mestu Dunaju 7. oktobra v letu tisuč osem sto eden in petdesetem, Našega cesarjevanja v tretjem letu.

Franc Jožef, s. r.

Schwarzenberg, s. r. F. Krauss, s. r.

Po najvišjem zavkazu:

Ransonnet s. r.

ministerskega zbora kancelijski vodja.

št. 9111.

Razpis konkurza.

(191.) c 2

V krajnski kronovini je spraznjena stopnja okrajnega komisarja družega razreda, s plačo letnih 800 gold. Kdor se za to stopnjo ali za konceptnega adjunkta z pripomočkom 400 ali 300 gold. oglasi, ima svojo osvedočeno prošnjo, ako je v državni službi, neposredno po predstojništvu vradnije in na vsako vižo do 15. prihodnjega mesca pri deželnem poglavarstvu vložiti.

Ljubljana 10. oktobra 1851.

Gustav grof Chorinsky, r. s.

deželni poglavar.

št. 2253.

Oznadilo.

(190.) 2

Podpisani predstojnik deželne sodnije da na znanje, de bodo po prepisu §. 40. red. kaz. pravde porotniki za četrto porotno sejo v Ljubljani, katera se 17. novembra t. l. začne, dan 29. oktobra t. l. zjutraj ob desetih v sodnici

deželne sodnije v očitni seji po srečku vzdignili. — V Ljubljani 9. Oktobra 1851.

Korl žlahtni Pettenegg.

št. 270/3282.

Oznanilo dražbe.

(192.) c 2

V četrtek 30. oktobra t. l. dopoldne med deveto in dvanajsto uro bo v vradnem poslopju c. k. ekspositure na Savi v Litiji nova javna dražba za najem ladijovlaka na Prusnikovem vodotoču na Savi z kmetijo vred, ki je zraven.

K tej dražbi se povabi vsak, kogar volja je to reč prevzeti po ukazu častitega c. k. stavbinega vodstva od 13. t. m. št. 3185 s pristavkom, da se zamorejo bolj natanjki pogoji med vradnimi urami tukaj pregledati, in da, ako bi bil ti ali uni zaderzan sam k dražbi priti ali bi ne hotel ustmeno ponudbo storiti, mu je tudi prosto, pred začetkom dražbe na 15 kr. koliku pisano ponudbo vložiti.

Najem velja za eno leto, in kdor to reč prevzame, mu je prosto, ponudbo po lastnem prevdarku storiti, ker si poterjenje pogodbe na vsako vižo priderži.

C. k. ekspositura na Savi.

Litija 19. oktobra 1851.

št. 10640.

Razglas

(194.) 1

posojivcem zapustnine.

Pri c. k. okrajnem sodništvu ljubljanske okolice imajo vsi tisti, ki imajo o zapustnini 7. aprila 1851 umerlega posestnika pol zemljišča Janeza Čermana iz Zlebe hiš. št. 34, kakor posojivci kaj tirjati, 19. novembra se oglašiti in skazati posojilo, ali pa pismeno naznaniti, ker bi sicer ti posojivci, ako bi posojilo imetje presešlo, potem nič več ne mogli tirjati, razun ako jim kaka zastava gre.

Ljubljana 21. oktobra 1851.

C. k. okrajni sodnik

Heinricher s. r.

št. 10481.

Proglas.

(193.) c 2

Visoko c. k. deželno sodništvo v Ljubljani je z ukazom od 14. oktobra t. l. št. 4180 Antona Cibarja iz Matenji vasi za zapravljivca spoznati za dobro spoznalo.

To se s pristavkom sploh naznani, da se mu je gospod Janez Gams iz Loke za varha dal.

C. k. okrajno sodništvo ljubljanske okolice.

Ljubljana 18. oktobra 1851.

Heinricher s. r.